

Stemming Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2025

Stemming Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2025

Aan de orde is **de stemming** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2025 (36600-VIII)**.

(Zie vergadering van 25 maart 2025 en 1 april 2025.)

De voorzitter:

We gaan nu verder met de stemmingen. Ik heet de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van harte welkom in de Eerste Kamer. Minister, van harte welkom.

Hebben voldoende leden de presentielijst getekend? Dat is het geval.

We stemmen allereerst over het wetsvoorstel 36600-VIII, Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het jaar 2025. Wenst een van de leden een stemverklaring over het wetsvoorstel af te leggen? Mevrouw Huizinga namens de ChristenUnie.

Mevrouw **Huizinga-Heringa** (ChristenUnie):

Voorzitter, dank u wel. Wij hebben de begroting van Onderwijs beoordeeld op de punten rechtmatigheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. We deden dat dus met terughoudendheid. De minister heeft bij mijn fractie niet de twijfel weten weg te nemen over de vraag of het opzeggen van het bestuursakkoord mogelijk toch onrechtmatig is. Daarom zullen wij de motie van de heer Van Meenen op dit punt steunen. Wij zullen voor de begroting stemmen, omdat we vinden dat een mogelijk nadeel van 200 miljoen niet voldoende is om een begroting van 57 miljard af te stemmen. We stemmen dus voor de begroting.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Huizinga. De heer Van Hattem namens de PVV.

De heer **Van Hattem** (PVV):

Dank, voorzitter. Ik heb meer een puntje van orde. Het gaat om het begrotingsvoorstel onder VIII en niet onder XIII, zoals u zei. Wij zullen als PVV-fractie ook voor het begrotingsvoorstel onder VIII stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Hattem. Dat is correct. Ik zie de heer Schalk opstaan. Dan geef ik hem maar het woord, namens de SGP.

De heer **Schalk** (SGP):

Voorzitter, dank u wel. Bezuinigen doet altijd pijn, maar de fractie van de SGP heeft alles afwegende besloten om voor deze begroting te stemmen. Daarbij dienen we ons als Kamer te realiseren dat wijzigingen die zouden plaatsvinden in de Voorjaarsnota pijnlijk zullen zijn op andere plaatsen binnen dezelfde begroting. Mijn fractie zal moties die daarop betrekking hebben, niet steunen.

Wilt u dat ik meteen de andere moties doe?

De voorzitter:

Gaat uw gang.

De heer **Schalk** (SGP):

Dank u wel, voorzitter. Een belangrijk deel van het debat ging over het bestuursakkoord. De motie over het bestuursakkoord kan mijn fractie niet steunen. De redenering daarachter is dat als een bestuursakkoord niet opgebroken mag worden, het de minister meer bevoegdheid geeft om het als politiek instrument te gebruiken. Daardoor wordt het budgetrecht van het parlement beperkt.

Mijn fractie steunt andere moties met diverse oproepen ook niet, omdat deze niet thuishoren bij de begrotingsbehandeling. Dat is ook een reden waarom mijn eigen fractie geen motie heeft ingediend tegen de Wet toezicht informeel onderwijs. Dat komt allemaal te zijner tijd. Dat gold ook voor de moties over de TAO. Ik vind het verstandig dat deze moties worden aangehouden.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Van Meenen namens D66.

De heer **Van Meenen** (D66):

Voorzitter. Voor degenen die het debat hebben gevolgd, zal het geen verrassing zijn dat mijn fractie tegen deze begroting zal stemmen. We beschouwen deze begroting namelijk als een aanval op de toekomst van onze jongeren. Dat klinkt misschien wat zwaar, maar dat is het ook. Je hoort in dit tijdsgewricht niet op onderwijs en wetenschap te bezuinigen. Ik zal het debat hierover niet overdoen. Ik heb naar mijn collega's de geste gemaakt — ik begrijp dat je de rest van de begroting wilt steunen — om dan in ieder geval te repareren wat in onze ogen onrechtmatig is. Dat betreft motie 36600-VIII, letter Q. Ik beveel de collega's die motie nogmaals van harte aan. Maar ik zeg nog een keer tegen de collega's: doe de begroting niet.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Meenen. De heer Rietkerk namens het CDA.

De heer **Rietkerk** (CDA):

Dank u wel, voorzitter. Hoewel de bezuinigingen op OCW niet onze politieke keuzes zouden zijn, erkennen wij dat hierover reeds een politiek besluit is genomen in de Tweede Kamer. De taak van onze Eerste Kamer is onder andere het toetsen van wetgeving op rechtmatigheid en uitvoerbaarheid. Die taak hebben wij als fractie serieus genomen. De

onuitvoerbare en onrechtmatige voorstellen, zoals de langstudeerboete, de functiemix Randstad en internationalisering in relatie tot diverse regio's zijn geschrapt of aangepast door het amendement-Bontenbal c.s. Aan die voorstellen zijn in de Tweede Kamer ook nog een aantal politieke wensen toegevoegd, waardoor er 750 miljoen minder bezuinigd is of anders wordt uitgevoerd. Wij hebben in de schriftelijke rondes uitgebreid aandacht gevraagd voor onder andere het vertrouwens- en evenredigheidsbeginsel. Ook het openbreken van het bestuursakkoord en de daaraan verbonden gevolgen zijn kritisch bevraagd. Mede op basis van jurisprudentie en de antwoorden van de minister over de 57 miljard investeringen in met name ons onderwijs en de vragen met betrekking tot de ruim 200 miljoen starters- en stimuleringsbeurzen zien wij thans onvoldoende aanknopingspunten om te oordelen dat de OCW-begroting 2025 onrechtmatig of onuitvoerbaar is. Als de rechter toch anders oordeelt, kan er overigens altijd reparatie van wetgeving plaatsvinden. Tegelijkertijd ontkennen we de pijnlijke gevolgen van de politieke keuzes niet, maar, zoals gezegd, die zijn in de Tweede Kamer gemaakt.

Alles afwegend zal onze CDA-fractie voor de begroting van OCW 2025 stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Van Rooijen namens 50PLUS.

De heer Van Rooijen (50PLUS):

Voorzitter. In de derde termijn heeft mijn fractie duidelijk gemaakt dat na al het onderzoek dat ik heb gedaan duidelijk is dat staatsrechtelijk, en ook volgens de Comptabiliteitswet, het begrotingsrecht van de begrotingswetgever altijd boven elk akkoord, welk akkoord dan ook, gaat. Dat geldt ook voor het bestuursakkoord. Dat gezegd zijnde zal mijn fractie voor de begroting stemmen en tegen de motie van Van Meenen. Het belang van de begroting van zoveel miljarden voor de toekomst van onze kinderen weegt uiteraard ook bij onze fractie het zwaarst.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Rooijen. Wenst een van de andere leden nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, het CDA, de PVV, FVD, de VVD, JA21, de ChristenUnie, BBB en 50PLUS voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de fracties van OPNL, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de SP en de PvdD ertegen, zodat het is aanvaard.